

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., z upoważnienia Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa ZUS, decyzją z dnia 23 listopada 2020 roku na podstawie art. 162 § 2 k.p.a. oraz art. 108 § 1 k.p.a., uchylił, wydaną przez siebie, decyzję z 31.03.2020 r. wobec Z. I., o rozłożeniu na raty spłaty należności z tytułu, wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, i nadał jej rygor natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu wskazano, że decyzja o rozłożeniu na raty spłaty należności alimentacyjnych, podlega uchyleniu w przypadku wystąpienia jednego z niżej wymienionych warunków:

- 1) dłużnik nie opłaci trzech rat, których termin płatności upłynął;
- 2) dłużnik opłacił raty w częściowej wysokości i nie uregulował różnic w wyznaczonym przez ZUS terminie;
- 3) dłużnik nie opłacił należności objętych rozłożeniem na raty w terminie płatności ostatniej raty wynikającym z harmonogramu spłaty.

Organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie opłacił trzech rat, których terminy płatności upływały 24.04.2020 r., 25.05.2020 r. i 25.06.2020 r.

Decyzja z 31.03.2020 r. o rozłożeniu na raty spłaty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wydana z zastrzeżeniem, dopełnienia przez skarżącego, określonego warunku., którego nie dopełnił Z. I., stąd więc została uchylona.

Organ rentowy wskazał, że, w wyniku uchylenia ww. decyzji, należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w łącznej kwocie 34.337,80 zł., stają się natychmiast wymagalne i zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111, z późn. zm.), będą dochodzone przymusowo w trybie egzekucji sądowej.

(decyzja – k. 21 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł Z. I., w dniu 15.12.2020r., wnosząc o jej zmianę i przywrócenie możliwości spłaty należności alimentacyjnych. W uzasadnieniu wskazał, że potrącenia rat alimentacyjnych, utrudniało codzienne funkcjonowanie, gdy pozostawało mu tylko 530 zł. z czego - do zapłaty za czynsz 400 zł. . Wobec tego nie mógł wywiązać się z umowy z Likwidatorem Funduszu Alimentacyjnego, ale deklaruje gotowość do spłaty całości zadłużenia, prosząc o ponowne rozłożenie należności na raty po 250 zł. miesięcznie.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie, z dnia 22.01.2021r., organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację, jak w zaskarżonej decyzji. Organ wskazał, że, w ocenie ZUS, wnioskodawca nie przedstawił żadnych okoliczności, uzasadniających zmianę dotychczasowego stanowiska.

(odpowiedź na odwołanie – k. 9-9 verte)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. I. urodził się w dniu (...). Z zawodu jest elektrykiem. W okresie od 20.11.2019r. do 28.01.2020r. wykonywał czynności, na podstawie umowy zlecenia, z Biurem Agencji Pracy (...) w D..

(okoliczności bezsporne)

Od dnia 1 listopada 2017 roku wnioskodawca pobiera emeryturę , przyznaną przez ZUS, w wysokości 1551,87 złotych.

(okoliczność bezsporna)

Z pobieranej, przez odwołującego, emerytury, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym wS. prowadzi, także, egzekucję wierzytelności z wniosków wierzycieli , innych niż, Likwidowany Fundusz Alimentacyjny oraz, także, należności alimentacyjnych. W okresie od 19.02.2018r. do 30.06. (...). oraz od 1.01.2021r., ze świadczenia emerytalnego komornik potrącał wnioskodawcy, kwoty na rzecz alimentów . Od 1.07.2020r. do 31.12.2020. potrącenia przekazywane były na rzecz innych zaległości niż alimentacyjne. Postanowieniem z dnia 15.04.2020r. Komornik Sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne i odwołał zajęcie świadczenia w sprawie Kmp 83/83.

(zawiadomienie o stanie egzekucji w sprawie Kmp 83/83– k. 30, informacja ZUS z dnia 5.05.2021r. k. 33)

W dniu 31.01.2020r. wnioskodawca złożył do ZUS wniosek o rozłożenie na raty zaległości alimentacyjnych .

/wniosek k. 1-4 akt ZUS/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. z upoważnienia Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa ZUS, decyzją z dnia 31 marca 2020 roku, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 31.01.2020 roku o rozłożenie zaległości alimentacyjnych na raty , rozłożył na raty spłatę należności alimentacyjnych, ustalając należność w kwocie 35 352,63 zł. i raty, w wysokości po 250 zł. każda z rat , ze wskazanymi terminami wpłaty. Decyzja o rozłożeniu na raty będzie podlegała uchyleniu w przypadku zaistnienia, wyszczególnionych w decyzji zdarzeń:

- 1) dłużnik nie opłaci trzech rat, których termin płatności upłynął;
- 2) dłużnik opłacił raty w częściowej wysokości i nie uregulował różnic w wyznaczonym przez ZUS terminie;
- 3) dłużnik nie opłacił należności objętych rozłożeniem na raty w terminie płatności ostatniej raty wynikającym z harmonogramu spłaty.

(decyzja – k. 15-17 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

ZUS stwierdził , że wnioskodawca nie opłacił trzech rat , których terminy płatności upłynęły : 27.04.2020r., 25.05. (...), 25.06.2020r.

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 23 listopada 2020 roku ,Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., z upoważnienia Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa ZUS, na podstawie art. 162 § 2 k.p.a. oraz art. 108 § 1 k.p.a., uchylił, wydaną przez siebie, decyzję z 31.03.2020 r. wobec Z. I., o rozłożeniu na raty spłaty należności z tytułu, wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, i nadał jej rygor natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu wskazano, że decyzja o rozłożeniu na raty spłaty należności alimentacyjnych, podlega uchyleniu w przypadku wystąpienia jednego z niżej wymienionych warunków:

- 1) dłużnik nie opłaci trzech rat, których termin płatności upłynął;
- 2) dłużnik opłacił raty w częściowej wysokości i nie uregulował różnic w wyznaczonym przez ZUS terminie;
- 3) dłużnik nie opłacił należności objętych rozłożeniem na raty w terminie płatności ostatniej raty wynikającym z harmonogramu spłaty.

Organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie opłacił trzech rat, których terminy płatności upływały 24.04.2020 r., 25.05.2020 r. i 25.06.2020 r.

Decyzja z 31.03.2020 r. o rozłożeniu na raty spłaty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wydana z zastrzeżeniem, dopełnienia przez skarżącego, określonego warunku., którego nie dopełnił Z. I., stąd więc została uchylona.

Organ rentowy wskazał, że, w wyniku uchylenia ww. decyzji, należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w łącznej kwocie 34.337,80 zł., stają się natychmiast wymagalne i zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111, z późn. zm.), będą dochodzone przymusowo w trybie egzekucji sądowej.

(decyzja – k. 21 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawca nie posiada nieruchomości, żadnych cennych ruchomości ponosi koszty eksploatacyjne, miesięcznie: czynsz 390 zł. opłata za energię 130 zł. za gaz – 30 zł. Mieszka sam, nie ma wsparcia finansowego, bo nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego, z żadną osobą.

/oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach, i źródłach utrzymania k. 21/

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego, zebranego w sprawie, w tym dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz na podstawie, załączonych do akt sprawy, akt rentowych, dotyczących wnioskodawcy. Wskazane dokumenty nie były kwestionowane przez żadną ze stron. W ocenie Sądu, zebrane dowody, nie nasuwają wątpliwości i pozwalają, tym samym, na wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem **art. 67 ustawy** z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2020.o.111 t.j.), dalej: ustawa rodzinna, egzekucję należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu prowadzi się w dalszym ciągu aż do ich zaspokojenia.

Stosownie zaś do **treści art. 68 ust. 1 ustawy** rodzinnej - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu.

Przepis **art. 68 ust. 1** ustawy stanowi, zatem, wyjątek od zasady wyrażonej w art. 67, który pozwala na rozłożenie na raty płatności należności, likwidowanego funduszu, z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi warunkami związanymi z sytuacją zdrowotną lub rodzinną dłużnika, nawet, pomimo istnienia możliwości prowadzenia egzekucji należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu.

Z powyższego przepisu wynika, zatem, że rozłożenie na raty należności funduszu alimentacyjnego, z tytułu wypłaconych świadczeń nastąpić może, jedynie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby zobowiązanej do zwrotu.

Ustawa nie wskazuje, nawet przykładowo, przypadków, kiedy rozłożenie na raty może nastąpić, dając, tym samym, możliwość indywidualnej oceny każdej konkretnej sprawy. Pewną wskazówką dla stosujących powyższy przepis organu rentowego oraz sądu jest jednak niewątpliwie użycie przez ustawodawcę sformułowania „szczególnie uzasadniony przypadek”, które wskazuje, że rezygnacja z poboru nienależnie pobranych świadczeń czy też rozłożenie ich na raty może mieć miejsce jedynie wyjątkowo, gdy sytuacja osoby zobowiązanej jest na tyle trudna, że domaganie

się od niej zwrotu określonych kwot godziłoby w poczucie solidarności z tą osobą w wyjątkowym przypadku, trudnym do sprostania przez przeciętnego obywatela.

A zatem, przy tak niedookreślonych przesłankach, należy niezwykle szczegółowo i indywidualnie odnieść się do każdego przypadku zobowiązanego. Ponadto, należy mieć na względzie, iż sformułowanie tego artykułu wskazuje jednoznacznie, że jest to przepis o charakterze wyjątkowym, a zatem nie może być interpretowany rozszerzająco. Środki funduszu alimentacyjnego, jako środki publiczne podlegają ochronie, dlatego przepis art. 68 musi być stosowany w szczególnie trudnych i wyjątkowych sytuacjach. W przeciwnym wypadku ochrona środków funduszu byłaby iluzoryczna.

Pomocniczo, oceny istnienia, w danej sprawie, „szczególnie uzasadnionego przypadku”, można dokonywać przy uwzględnieniu przepisów, dotyczących umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, między innymi ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, czy wydanego na jej podstawie rozporządzenia z dnia 31 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad umarzania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne (Dz. U. z 2003 r., nr 141, poz. 1365).

Z § 3 ust. 1 pkt 1 powyższego rozporządzenia, wynika, że umorzenie należności z tytułu składek, nastąpić może między innymi, w sytuacji, gdy opłacenie tych należności, pozbawiłoby zobowiązanego i jego rodzinę możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

Z dokonanych ustaleń wynika, że od dnia 1 listopada 2017 roku, wnioskodawca pobiera emeryturę, przyznaną przez ZUS, w wysokości 1551,87 złotych. Z pobieranej, przez odwołującego, emerytury, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. prowadzi, także, egzekucję wierzytelności z wniosków wierzycieli, innych niż, Likwidowany Fundusz Alimentacyjny oraz należności alimentacyjnych. W okresie od 19.02.2018r. do 30.06. (...) oraz od 1.01.2021r., ze świadczenia emerytalnego komornik potrącał wnioskodawcy, kwoty na rzecz alimentów. Od 1.07.2020r. do 31.12.2020. potrącenia przekazywane były na rzecz innych zaległości niż alimentacyjne. Choć, po decyzji ZUS z dnia 31.03.2020r., postanowieniem z dnia 15.04.2020r. Komornik Sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne i odwołał zajęcie świadczenia w sprawie Kmp 83/83. Ale obecnie, obciążenia finansowe wnioskodawcy, w całości przez niego spowodowane, co nie umknęło Sądowi, przy analizie całokształtu podmiotowo-przedmiotowego stanu faktycznego, uprawniają Sąd Okręgowy do przekonania, że, ustalona, w niniejszej sprawie, sytuacja finansowa wnioskodawcy, stanowi szczególnie uzasadniony przypadek, będący przesłanką rozłożenia na raty, spornych należności. Biorąc pod uwagę wiek wnioskodawcy (rocznik - 1952r.), niewątpliwie, można uznać, iż, wskazane okoliczności, znacznie ograniczają mu możliwość podjęcia pracy zarobkowej.

Wnioskodawca utrzymuje się, bowiem, wyłącznie ze świadczenia emerytalnego, którego wysokość wynosi miesięcznie 1551 złotych i, z którego dokonywane są potrącenia, nie tylko należności alimentacyjnych, ale i innych wierzytelności na rzecz innych wierzycieli.

Sądowi Okręgowemu nie umknął, również, fakt, iż **skarżący nie uchyła się od spłaty zaległości z tytułu obowiązku alimentacyjnego**. Świadczy o tym fakt, iż występował do organu rentowego o rozłożenie na raty, spłaty należności alimentacyjnych, zaś sama jego, konsekwentna, afirmująca istniejącą należność – do spłaty, postawa, stanowi dowód na to, iż chce sprostać ciężącym na nim zobowiązaniom.

Reasumując, biorąc pod uwagę treść przepisu art. 68 ust. 1 ustawy rodzinnej, uznać należy, iż w przypadku wnioskodawcy **zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności**, które stanowią szczególną i wyjątkową sytuację, przemawiającą za celowością zmiany zaskarżonej decyzji.

Wobec powyższych okoliczności, Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ponownie rozłożył na raty, należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie, określonej w decyzji (...) Oddział w N. z dnia 31 marca 2020r.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi (...) Oddział w N.